N°. 3217 **1857.**

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

MAANDAG 30 NOVEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 28 November.

De Tweede Kamer heeft gisteren met 36 tegen 32 stemmen de begrooting van Oorlog verworpen, na [illegible] alle artikelen dier begrooting een voor een met algemeene stemmen te hebben aangenomen. De reden dier verwerping, ofschoon zij gisteren bij de beraadslaging niet is ontwikkeld, is geene andere, dan dat men de begrooting van Oorlog voor vredestijd te hoog opgevoerd acht. De Kamer is daarover gisteren niet in diskussie getreden. Zij heeft zulks onnoodig geacht, vermoedelijk, omdat men van weerszijde slechts zou kunnen herhalen, wat reeds dikwerf zoo in de gewisselde stukken als in de openbare beraadslagingen is gezegd. Als eene zaak uitgeput is, dan schiet er niets meer over dan te handelen. Dat heeft de Kamer gisteren gedaan. Het is de kortste weg om tot eene goede uitkomst te komen, ook in het geval dat de minister van Oorlog de waarheid aan zijne zijde mogt hebben, en dat elke vermindering van ons leger schadelijk kan zijn.

Er is niemand in Nederland, zoo min buiten als in de Kamer, die niet wil, dat ons leger steeds bekwaam zij en blijve om te voldoen aan al de eischen van 't vaderland, hier en in de koloniën. De vraag blijft altijd wat daarvoor noodig is. Voor de bevolking is zij nooit opgehelderd. De publieke diskussie, zoo bij de Vertegenwoordiging als bij de pers, heeft nooit opgeleverd dan algemeenheden, die men met andere algemeenheden kan omstooten.

Er blijft dan niets over dan de mededeelingen, in der tijd gedaan in komité-generaal. Men kan daarover geen oordeel vellen. Men ziet intusschen, dat zij de meerderheid der Kamer niet hebben overtuigd. Van daar eene jaarlijksche diskussie, die om het welzijn van het leger zeer ongewenscht [illegible] dezer dagen in de Kamer de meening [illegible] ware de begrootingen van Eeredienst [illegible] aannemen zonder diskussie. Wij gel[illegible] 't leger nog meer wenschelijk is. E[illegible] hebben 't vertrouwen, dat men daartoe nu zal kunnen komen, bij de optreding van eenen nieuwen minister van Oorlog. Als de keus van Z. M. mogt vallen op een schrander hoofd dat, zooals de Franschen het noemen, *l'esprit organisateur* heeft, dan kan deze de zaak met een onbevangen oordeel aan een nieuw onderzoek onderwerpen. Laat hij dan zijne bevinding aan de Kamer en de bevolking mededeelen. Als hij niet poogt zijn oordeel, door fiere verzekeringen met kwetsende opgewondenheid uitgeworpen, op te dringen, maar in redenering en overreding steun zoekt; dan zal men eindelijk elkander verstaan en eene vaste en onbetwiste uitkomst erlangen. Dit wenschen wij. En daarom verheugen wij ons, dat de Kamer de begrooting van Oorlog heeft verworpen.

[illegible] beraadslaging vallen slechts eenige punten aan te teekenen.

De heer Dommer van Poldersveldt heeft eenige algemeene beschouwingen gegeven. Hij merkt aan 1°. dat de verschillende ministers van Oorlog telkens te strijden hebben gehad over het hooger of lager cijfer van hunne begrooting. Hij hoopt dat de tijd eenmaal zal geboren worden, dat die begrooting in deze Kamer met algemeene stemmen zal worden aangenomen. Hij meent dat men daartoe komen kan. Hij toont dit volgenderwijze aan. De sterkte van het leger hangt af van de gesteldheid des lands en de punten, die men in tijd van oorlog bezetten wil. Nu is de beweering niet nieuw, dat [illegible] die punten te veel zijn, en dit heeft invloed op de [illegible] Hij gelooft ook dat voor de organizatie van ons leger 12 millioen noodig zijn; maar het is de vraag of men niet kan komen in een toestand, waardoor met minder geld in de behoeften kan worden voorzien? Dat meent hij. Men heeft te veel vestingen. Er zijn er, die men moet los laten. Wel is waar, het komité van defensie is van eene andere opinie. Maar daar tegenover staat het oordeel van deskundigen, die men niet ligt zal weerspreken. Intusschen, hij wil zoo weinig beknibbelen, dat hij verlangt hetgeen aan de vestingen zou worden bespaard, besteed te zien aan de volmaking en versterking van andere oorlogsaangelegenheden.

2°. is hij zeer ingenomen met de maatregelen, die een naauwer verband brengen tusschen 't leger in Indië en in 't moederland.

3°. wenscht hij inlichtingen omtrent de toepassing van de wet op de pensioneering. Hij vraagt, die om aan de Regering de gelegenheid te verschaffen van zich te verdedigen tegen geuitte klagten. (Met het oog op den generaal van Merlen, die dezer dagen gepensioneerd is, waarover veel spraak is gevallen.)

Nadat de heer van Bosse, in eene lange redevoering vol cijfers, zijne beweering heeft volgehouden, dat de administratie van ons leger meer kost, dan die van België, brengt de heer Thorbecke de quæstie ter spraak van de doorsnijding van Holland op zijn smalst. Het rezultaat van de daarover gevoerde woordenwisseling is, dat de minister ter gelegener tijd door een voorstel van wet de goedkeuring der Kamer zal vragen op de kosten van de defensie-werken, die dat kanaal zal vorderen.

De heeren Elout van Soeterwoude en Storm van 's Gravesande geven vervolgens eenige algemeenheden ten beste tot aanbeveling van de begrooting van Oorlog. Die algemeenheden hebben niets te beteekenen; waarom wij er overheen stappen.

De minister van Oorlog heeft op zijne beurt iets gezegd, maar wederom in 't algemeen, over het nut der vestingen. Daaraan twijfelt niemand. Alleen geldt de quæstie hier, welke vestingen ons nuttig kunnen zijn. En daarover heeft hij zich niet genoegzaam uitgelaten. Alleen, en dit is zeer opmerkelijk, heeft hij gezegd, dat er in het systeem van defensie groote verandering is gekomen, en dat die nog verder zal gaan. Hij meent dat men, ten gevolge daarvan, de vestingen zal moeten los laten, om zich met forten te behelpen, die gemakkelijker en met een kleiner garnizoen te verdedigen zijn. (Men ziet dat dit pleit in den zin van den heer Dommer en van degenen, die de overtuiging hebben, dat onze organizatie moet herzien worden.) Ten slotte dankt hij den heer Dommer, dat hij hem heuschelijk de gelegenheid aanbiedt, om zich te verdedigen over de pensioneering, die zoo veel gerucht heeft gemaakt. Hij noodigt de leden der Kamer uit, om aan zijn departement inzage te komen nemen van al de stukken, die daartoe dienen. Hij vertrouwt, dat allen, die daarvan kennis nemen, de getuigenis zullen afleggen, dat de minister niet anders heeft kunnen handelen.

Bij de afdeeling voor de koninklijke militaire akademie treedt de minister van Koloniën op, om de begrooting te verdedigen, op grond dat zij noodig is, om ons leger in de Oost voltallig te houden. Ongelukkig geschiedt dat weer door algemeenheden, die gelijk de heer van Hoëvell 't opmerkt, niets afdoen aan de vraag, hoe groot het cijfer zijn moet. Waarop de minister van Oorlog antwoordt, dat het zoo duidelijk is als het daglicht, dat het indiesch leger de aanneming van de begrooting van Oorlog vordert; omdat alle onderdeelen dier begrooting een geheel uitmaken met het indiesch leger. 't Is mogelijk; maar zeer zeker kan de verzekering, door den minister, zonder redenen omkleed, niet doorgaan voor bewijs.

Aan het slot der zitting, toen de Kamer moest overgaan tot de stemming over de geheele begrooting, heeft de minister verklaard, dat de Kamer bij die stemming zijn persoon kon ter zijde laten, dewijl hij met voorkennis en goedkeuring des Konings, om zijn gevorderde jaren en uithoofde van gezondheid, zal aftreden.

De heer Dommer verklaart van zijne zijde, dat hij zal tegen stemmen, niet om eene vermindering van strijdkrachten te verkijgen, maar wel om vermindering van kosten van het defensie-wezen te erlangen.

Daarna wordt de begrooting verworpen, en de zitting tot heden verdaagd.

De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal hebben zich gisteren ochtend bezig gehouden met te raadplegen of men al dan niet zal in overweging nemen het voorstel der negen leden tot afschaffing van den accijns op het geslagt. Naar wij vernemen heeft de groote meerderheid der leden, die zich in de afdeelingen bevonden, zich voor het in overweging nemen van het voorstel verklaard, zoodat, indien de Kamer zich met dat gevoelen mogt vereenigen, gelijk te verwachten is, het gedane voorstel eerlang opzettelijk in de afdeelingen zal worden onderzocht. Intusschen verzekert men, dat vele leden zich reeds nu zeer ten voordeele van het voorstel hebben verklaard, maar dat anderen zich hunne later uittebrengen stem geheel hebben voorgehouden, hetzij omdat zij vreesden, dat, zoo het voorstel wierd aangenomen, de aanneming en uitvoering van de ontwerpen der Regering, betrekkelijk de wijziging in 's Rijks belasting-stelsel, ten behoeve der gemeenten, onmogelijk zou worden, hetzij (en dit waren natuurlijk andere leden) omdat men de voorkeur gaf aan de afschaffing van den accijns op de brandstoffen. Het blijkt dus, dat door de ontwerpen van Regeringswege aangeboden, en het voorstel der negen leden, het gewigtige vraagstuk van de herziening van 's Rijks belastingstelsel en van opheffing van lasten, bij de Kamer wederom ernstig ter sprake zal komen. In allen geval ziet men de beraadslagingen over het in overweging nemen van het voorstel nu eerlang te gemoet; want het is het verlangen van de voorstellers en, naar het schijnt, ook van de vergadering, dat zoowel de ontwerpen van de Regering, als het voorstel der negen leden worden behandeld vóór dat vastgesteld zal worden de wet, waarbij de middelen worden aangewezen tot dekking der uitgaven, in de rijksbegrooting van het dienstjaar 1858 vermeld. Men weet ook, dat de Regering-zelve de behandeling van hare ontwerpen vóór het einde van het jaar verlangt; zoodat uit een en ander kan worden opgemaakt, dat er in de volgende maand nog zeer belangrijke beraadslagingen bij de Kamer kunnen worden gehouden.

In de zitting van de Tweede Kamer van gisteren zijn o. a. ingekomen twee verzoekschriften, als: 1°. van den Raad der gemeente Helder, wegens den aanleg van een spoorweg naar het Nieuwe-Diep; en 2°. van Mr. A. Jongkindt Coninck, burgemeester, en vele andere ingezetenen van Aarlanderveen en andere aangrenzende plaatsen, betrekkelijk den aanleg van een spoorweg van Leiden naar Woerden.

WAARSCHUWING. Wij vinden in de dagbladen aangekondigd een: *Volks-Almanak ter verspreiding van waarheid en deugd voor de Katholieken van Nederland, voor 't jaar onzes Heeren* 1853. *Te Groningen bij P. van Zweeden.* Die zoogenaamde katholieke Volks-Almanak, die onder eene katholieke schapenvacht verschijnt, om zich bij de Katholieken in te dringen, is niets meer en niets minder dan een zeer vuilaardig produkt van jansenistische dweeperij. Die Almanak is een schotschrift van de gemeenste soort, die eene treurige getuigenis is van de diepte, waarin de schrijvers, welke zich (jansenisten) priesters noemen, gevallen zijn. Zij kunnen niet lager zinken. Hunne taal is het ongeloof, waarmeê zij schijnen behebt te zijn, volkomen waardig. Wij haasten ons deze waarschuwing te geven, opdat ieder wete wat die *Volks-Almanak* voor *de Katholieken van Nederland* is. Wij vertrouwen dat zelfs de jansenistische leeken, die geloof hebben, hoezeer dan ook verblind in hunne ongelukkige dwaling, dezen door sommigen hunner herders veeleer voor volgelingen van de *Fakkel* dan voor Katholieken geschreven almanak, niet zonder verontwaardiging zullen uit de hand leggen. Een ieder behoede zich alzoo voor schade.

---

(1) Bij alle beschaafde volken was immer de geschiedenis in hooge achting. Het is zelfs moeijelijk, zich een beschaafd volk voor te stellen, dat geene geschiedenis bezit. En de hoogste, de godsdienstige beschaving heeft alléén de ware geschiedenis aller volken: de Bijbel.

Ook zijn de historiografen van de oudste dagen zoo

---

(1) Ingezonden. Gaarne geven wij aan dit stukje eene plaats. Het bevat eenige nuttige wenken, die evenwel — dit voorbehoud moeten wij stellen — niet bruikbaar zijn voor de *gemengde* school. Wij zeggen dat niet voor den geachten schrijver, die onze opmerking niet behoeft; maar tegen de *school*-partij, die steeds bereid is van alles misbruik te maken.

bekend als of zij onder ons leefden. En met de grootste naauwkeurigheid zijn de latere gedeelten der grieksche en romeinsche historiën opgemaakt, soms gevat in lijvige boekdeelen, waarop menige schoolknaap met zielsverdriet jaren lang moet zitten blokken, als of hij burger moest worden van Athene of van Rome; gezwegen van de doorgaande geschiedenis der wereld, die wij bewonen, en der bijzondere rijken.

Als punt van uitgang mag men derhalve met volle zekerheid stellen, dat de kennis der geschiedenis eene der edelste wetenschappen van alle beschaafde volken is, en om die reden zoo hoog wordt geschat en met zoo groote zorg behartigd.

Bij dieper inzien echter, komt wel eens de vraag voor den geest, of het den bij uitnemendheid kundige in de historie der volken, niet soms zoude kunnen wedervaren als den Griek, die zóó verhoogd was in de studie der schoone gesternten, dat hij den voor zijne voeten geopenden, put niet zag, en — er in viel?

Dagen, maanden, jaargetijden volgen elkander op; en hoe velen zijn er, die daarbij voortleven, hoe weinigen die zich wagen, zijn er handen aan het werk om de geschiedenis der dagen te bepalen, en hoe?

Mijne vrienden! ja, die handen arbeiden; maar de uitkomst van haar werk zal geene andere zijn, dan die, welke *uwe* handen zullen vergunnen!

En daarom zal ieder, die aandachtig de laatste maanden gadeslaat, tot de overtuiging komen, dat er zaken worden voorbereid, onder voorteekenen, die veel overeenkomen met de verschijnselen, welke de revolutien van 1793, 1830 en 1848 voorafgingen.

Valsche en leugenachtige voorstellingen, zedelooze en opruijende lektuur, mijne kwistige hand den eenvoudigen opgedrongen, beteeren nu en dan een gedeelte van Europa. Daar die verschijnselen nieuwer zijn voor een groot gedeelte des menschdoms, zoo is het van belang den gang der zaken te kennen, welke de groote fransche omwenteling voorafgingen. En daartoe strekken die verhalen, welke den toets van waarheidsliefde en zaakkennis doorgestaan hebben, en in onze dagen zich waarlijk wel in aller handen mogen bevinden; en wel bijzonder in die van dat kernachtig deel der bevolking, aan welks handen weldra het lot van godsdienst en beschaving zal overgaan — het opkomend geslacht. — Maar ook voor velen die thans, al is het ook als eenvoudige leden der maatschappij (om niet te gewagen van de meer invloedhebbenden) de zaken helpen gaan, zoo als de dagen die voortbrengen, is het dieper inzien in de vorige tijden, sedert [illegible] van de groote fransche omwenteling in 1793 voltrokken, zijn wij immers reeds 64 jaren verwijderd; hoe weinigen zijn te huis in de geschiedenis van dagen, welker wederverschijning welligt ook ons kan te beurt vallen.

Inzender dezes althans, ziet in de door hem voorgestelde denkbeelden, meer dan een vraagstuk van hoogst maatschappelijk belang, waarmede godsdienst en zeden ten naauwste verbonden zijn, en dat bijzonder is aan te bevelen aan allen, die eenigen weldadigen invloed kunnen uitoefenen op onze, meer dan men denkt, bedreigde dagen.

De *Amsterdamsche Courant* veroorloost zich zijnen lezers *wijs te maken*, dat de uitgever en gerant van de *Echo Universel* door den regter-commissaris te 's Gravenhage zijn *uitgenoodigd* om voor hem te verschijnen, ten einde *des verkiezende* de voorgelegde vragen te beantwoorden. Het is waar, dat de getuigen *buiten eede* gehoord worden; maar niettemin rust op hen de *stellige verpligting*: 1°. om op de oproeping te verschijnen; 2°. om de waarheid en de geheele waarheid te zeggen; beide op straffe van gegijzeld te worden, totdat hij aan zijne verpligting zal hebben voldaan. Men zie de artt. 60, 62, 65 en 68 van WB. van strafvordering. Het is een geregtelijke maatregel ten dienste van het Luxemburgsche gouvernement, waardoor, onzes inziens, onze minister Nederlandsche ambtenaren heeft verlaagd tot handlangers en spionnen van het bespottelijkst despotisme. (*Arnh. Ct.*)

Men meldt, dat de zaak tegen den predikant van E., die, zooals vroeger werd medegedeeld, geregtelijk zou vervolgd worden, ter zake dat hij zich op den kansel in strafbare bewoordingen zou uitgelaten hebben tegen de wet op het onderwijs, vooreerst nog niet ter openbare teregtzitting zal behandeld worden, vermits de stukken van het voorloopig verhoor voor den regter-kommissaris aan den minister van Justitie zijn opgezonden, ten einde diens oordeel te vernemen, over het al of niet geradene der voortzetting dezer zaak.

De minister van Oorlog heeft ter kennis van gegadigden gebragt, dat er voor eenige timmerlieden, metselaars en smeden gelegenheid bestaat, om voor de dienst in de West Indien te worden aangenomen. De personen [illegible] daartoe genegen zijn, zullen zich als werklieden bij de [illegible] militaire werklieden in Suriname voor den tijd van [illegible] aan de militaire dienst moeten verbinden; zij zullen als kanonniers der 1e klasse een deel van de bezetting dier kolonie uitmaken, op denzelfden voet worden behandeld, doch uitsluitend voor de dienst van het bouw-departement bestemd blijven, en boven en behalve de soldij van 46 cents daags, 1 ration, vivres en voorts kleeding, ook nog eene toelage van 50 cents voor elken werkdag genieten. — De gegadigden zullen zich behooren aan te melden bij den kolonel-direkteur der artillerie-, stapel- en konstruktie-magazijnen te Delft.

Men schrijft aan de *N. R. Ct.* uit Luxemburg: »Ik heb uit eene goede bron vernomen, dat het officieële orgaan nog heden de bijeenroeping der staten bevatten zal tegen den 30sten dezer maand. Eene omstandigheid daarmede in verband staande, geeft ten volle de kleinheid der maatregelen van ons ministerie te kennen. Volgens de konstitutie moeten namelijk de zittingen openbaar zijn. Er zal een officiëel verslag het licht zien, een soort van proces-verbaal, geheel en al naar den zin der regering geredigeerd, onder het toezigt des presidents, door den groothertog benoemd. Slechts dit verslag zal door de dagbladen ongestraft openbaar kunnen worden gemaakt. Om te voorkomen dat die bladen andere, meer waarheidlievende en onpartijdige, verslagen opnemen, heeft men in de nieuwe wet op de drukpers eene bepaling gebragt, waarin elk blad verantwoordelijk wordt gesteld voor zijn verslag; dat wil zeggen, dat men het dagblad zal kunnen straffen, indien het zaken als verhandeld mededeelt, die kwetsend voor de regering zijn. Men ziet dus hieruit, dat het publiek door de bladen niet mag te weten komen, wat er bij de staten verhandeld wordt. Nu bleef er nog overig dat het publiek de zittingen mag bijwonen, en dat aldus de diskussiën mondeling kunnen worden overgebragt. Welnu, men heeft het middel gevooden om deze laatste openbaarheid ook den bodem in te slaan, door het publiek te weren.

Ziedaar de handelingen van een ministerie, hetwelk verklaard heeft, dat het, met de verandering der konstitutie, aan het land alle wezenlijke waarborgen van een goed bestuur heeft willen geven.

Men heeft hier met bevreemding de stappen onzer Regering vernomen ten aanzien van den *Echo Universel*. Ik heb zoo even op nieuw eenige der geïnkrimineerde artikelen nagegaan. Zij bevatten niets dan hetgeen waar is.

Het behoeft niet gezegd te worden, dat de vreemde bladen steeds aan de strengste censuur zijn onderworpen. Daar het parquet niet altijd bij de hand is, om de bladen te lezen, [illegible] dagen aan een moeten. De nederlandsche dagbladen leveren voor het parquet de meeste moeijelijkheden op, daar al de ambtenaren het hollandsch niet kennen. Om daarin nu te voorzien, neemt het parquet tot een zeer gemakkelijk middeltje zijne toevlugt; het houdt namelijk alle hollandsche bladen aan, die slechts iets over Luxemburg ten beste geven. Het is op deze wijze, dat al uwe nommers, waarin artikelen van mij opgenomen werden, aan hunne bestemming onttrokken zijn.

Wij ontvangen heden eene telegr. dépêche uit Triest, met berigten van Batavia tot den 11den Oktober, van den volgenden inhoud:

Koffij is vast. De te *Padang* in veiling verkochte 40000 pic. hebben dooréén 35 à 38 c. opgebragt. Van *Java* koffij zijn contracten gesloten tot 34 c. voor de opbrengst van 1858 en 33 c. voor 1859.

Suiker niet geanimeerd. 27000 picols werden afgegeven tot *f* 22 voor N°. 16.

Rijst is voor China gevraagd 1000 koyangs *Carga* zijn tot *f* 125 verkocht. Blanke *Java* wordt op *f* 150 gehouden, doch vindt geen de minste attentie.

Indigo is op *f* 450 gestegen, waartoe het artikel gevraagd blijft.

Arak lager. 80 leggers werden tot *f* 120 en 260 leggers tot *f* 115 verkocht.

Huiden zijn tot iets lagere prijzen gevraagd. 2000 st. Buffel zijn afgedaan tot *f* 4.50 a 4.80.

Peper. Van Lankeng zijn 150 pic. geplaatst tot *f* 22½. Witte noteert men *f* 45.

Cassia Vera is niet voorhanden.

Gom Damar vast; 270 pikols vonden tot *f* 33 a 34 koopers.

Gom Elastiek is in prijs vooruitgaande; 340 pikols zijn tot *f* 41 verkocht en blijft daartoe gevraagd, doch de aanvoeren zijn gering.

Gutta Percha. Van goede kwaliteit zijn geene aanvoeren geweest.

Vrachten flaauw, naar Holland *f* 100, naar China $ 0.50 c.

Koers op Holland 106 a 107 pCt., op Londen 6/m. zigt *f* 10,75, op 30 dagen zigt *f* 11.

De partikuliere Uitvoer gedurende de laatste maand heeft bestaan uit 14408 pik. Koffij, 63393 pik. Suiker, 157507 pik. Rijst, 20249 ℔ Indigo, 100 legg. Arak, 16917 stuks Huiden, 916 pik. Peper, 24 pik. Cassia, 77 pik. Gom Damar. (*N. R. Ct.*)

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Vrijdag, 26 November.

In deze zitting, waarbij alle leden en alle ministers tegenwoordig waren, is medegedeeld dat de afdeelingen onderzocht hebben:

1°. het voorstel van den heer van Nispen van Sevenaer en acht andere leden tot afschaffing van den accijns op het geslagt (in zoo verre betreft de prise en considération van het voorstel); 2°. het wetsontwerp betrekkelijk de tijdelijke heffing van regten op den in- en uitvoer; zijnde benoemd tot Rapporteurs voor n°. 1, de heeren Dirks, van Bosse, Wintgens, de Kempenaer en Hoynck van Papendrecht; en voor n°. 2, de heeren Dirks, van Bosse, Godefroy, Hoffman en Bots.

De Kamer heeft heden in dehandeling genomen hoofdstuk X der Staatsbegrooting voor 1858 (*Departement van Oorlog.*)

Aan de algemeene beschouwingen namen deel, de heeren Dommer van Poldersveldt, van Bosse, Thorbecke, Elout van Soeterwoude, Storm van 's Gravesande en de minister van Oorlog.

De artikelen 1 tot 13, behoorende tot de afdeelingen: 1°. kosten van het departement; 2°. traktementen, enz. van den grooten en generalen staf van het leger, enz.; 3°. traktementen. enz. van de verschillende wapenkorpsen; 4°. remonte, werden achtereenvolgens zonder beraadslagingen goedgekeurd.

Over de 5de afdeeling, art. 14 „Koninklijke Militaire Akademie" voerden het woord de ministers van Koloniën en van Oorlog en de heer van Hoëvell, waarna dit artikel aangenomen werd.

Met de artikelen 15 tot 19 van de afdeelingen: 6°. reiskosten en vakatiën; 7°. geneeskundige dienst; 8°. vuur en licht in de wachten; 9°. scheeps- en wagenvrachten, enz. vereenigde de Kamer zich achtereenvolgens zonder beraadslaging.

Bij de 10de afdeeling „materiëel der artillerie en draagbare wapenen" enz. traden in eenige beschouwingen de heeren Blaupot ten Cate, van Lynden en Westerhoff, waarna de artt. 20 en 21 werden goedgekeurd.

Art. 22 der 11de afdeeling, „materieel der genie enz." werd goedgekeurd, nadat de heer Blaupot ten Cate eenige opmerkingen had gemaakt betrekkelijk de gemeente Groningen als vesting.

De artt. 23 tot 42 der 12de afdeeling „verschillende uitgaven" en de 14de afdeeling „pensioenen", enz., leverden geene stof tot het maken van bedenkingen.

Toen de 15de afdeeling met het slot-artikel van het 1ste artikel van het hoofdstuk in behandeling werd genomen, verklaarde de minister van Oorlog, dat, welk ook het lot dezer begrooting mogt wezen, deze de laatste zou zijn door hem ingediend, daar hij het voornemen had opgevat om, vóór de indiening eener nieuwe, af te treden.

Na de goedkeuring der artt. 1 tot 3 van het wetsontwerp en van de beweegredenen werd het hoofdstuk, in stemming gebragt, met 36 tegen 32 stemmen afgestemd.

Vóór hebben gestemd de heeren: Delprat, Hoffmann, van Deinse, Bosscha, Schimmelpenninck van der Oije, Sander, Hoekwater, Godefroi, van Franck, Bieruma Oosting, de Kempenaer, Kien, Wintgens, Dirks, Taets van Amerongen, Vegelin van Claerbergen, Baud, Stolte, Wybenga, van Heiden Reinestein, van Lynden, Elout van Soeterwoude, van Reede van Oudtshoorn, Storm van 's Gravesande, van Asch van Wijck, Schimmelpenninck, van der Poel, van Foreest, Mackay, Nolthenius, de Brauw en de voorzitter.

Tegen hebben gestemd de heeren: Thorbecke, Bots, van Zuylen van Nyevelt, Beens, Poortman, Storm, van Hoëvell, van Eck, Strens, Gevers Deijnoot, Westerhoff, Dullert, Meeussen, Sloet tot Oldhuis, van der Linden, Meylink, Heemskerk, van der Veen, de Lom de Berg, Blaupot ten Cate, Hoynck van Papendrecht, de Limpens, Hengst, [illegible] van Domburg, Reinders, Anemaet, ter Bruggen Hugenholtz, van Bosse, van Nispen van Sevenaer, Zylker, Luijben, van Akerlaken, Dommer van Poldersveldt, de Poorter, Jesper en van Wintershoven.

's GRAVENHAGE, 27 November. In de residentie is aangekomen en aan het *Hôtel Fuhri* (*Maréchal de Turenne*) afgestapt de kapitein-kommandant van de rijkstoomboot met schroefvermogen de *Groningen*, de heer Courrier dit Dubikast.

— Het examen van scheepsklerken, aan het ministerie van Marine om bevorderd te worden tot adjudant-administrateurs, dat gisteren is aangevangen, zal heden en morgen worden voortgezet. Veertig adspiranten hebben zich tot het examen aangemeld.

— Nadat gisteren morgen de Maleijer Setro plegtig was ter aarde besteld, keerde de stoet naar de woning van mevrouw de baronnesse de Salis terug en werden allen, die de laatste eer aan den afgestorvene hadden bewezen, op indische wijze, ten haren huize [illegible] en onthaald.

GOUDA, 26 Nov. De Veemarkt was heden met goeden aanvoer, alles behalve de vette trager verkocht; Schapen met geringen aanvoer vlug verkocht; vette Varkens van *f* 0,20 a *f* 0,25 de 5 ons; magere Varkens of Biggen tot eenige hooge prijzen verkocht. Kaas, Schotten van *f* 16 a 18, eerste kwaliteit *f* 18 a 20; Goeboter van *f* 1,08 a 1,12; Weiboter van *f* 0,96 a *f* 1,02.

BREDA, 26 November. Naar men verneemt is de dood van den generaal-majoor J. W. Walther veroorzaakt door dien hem voor eenige dagen eene beroerte heeft getroffen. Als oorzaak daarvan deelt men mede een voorval dat aan de koninklijke militaire akademie alhier onder de jongelingen van het 3de en 4de studiejaar heeft plaats gehad. Zij zijn namelijk buiten de akademie onderling slaags geweest en hebben elkander met messen wonden toegebragt. De schuldigen zullen, naar men zegt, voor den krijgsraad te regt staan. Het is ten tweedemale, [illegible] er aan de akademie ongeregeldheden hebben plaats [illegible]

had, gedurende de overleden generaal gouverneur der akademie was.

— TILBURG, 27 November. De laken-, duffel- en baaifabrieken alhier, hebben dit jaar steeds druk doorgewerkt, terwijl de verzendingen, zoowel naar Holland als het buitenland van jaar tot jaar blijven toenemen, een bewijs dat het tilburgsche fabrikaat steeds meer gezocht wordt en de konkurrentie met het buitenland kan volhouden. De uitgebreidheid die het fabriekswezen alhier in de laatste jaren heeft verkregen is verbazend; in den loop van dezen zomer werden weder eenige fabrieken aanzienlijk vergroot, terwijl thans nog twee nieuwe in aanbouw zijn, welke beide door stoom gedreven zullen worden. Het getal stoomfabrieken alhier zal dus weldra op veertig gebragt zijn.

ARNHEM, 27 Nov. De reeds meermalen door ons vermelde lage waterstand veroorzaakt den schippers op den Rijn en den IJssel groote schade. Velen liggen reeds maanden lang werkeloos; er zijn er zelfs, die armoede en gebrek lijden, ja, die touw- en zeilwerk verpanden of verkoopen, om zich voedsel te verschaffen.

ZUTPHEN, 26 Nov. De prijzen van granen, boter en aardappelen op de heden alhier gehoudene markt waren als volgt: Tarwe f 8.75 a f 10.40; rogge f 6.70 a 7.15; boekweit [illegible] pelen f 1.70 a f 2.

Medegedeeld in de Tweede Editie van de *Amst. Cour:* LONDEN, 28 Nov. De *Morning-Post* berigt, dat de engelsche Regering krachtige vertoogen heeft ingediend bij de Regering der Beide Siciliën, tegen het inhechtenis houden te Napels van twee engelsche ingenieurs. De kapellaan en de engelsche vice-konsul hebben deze gevangenen bezocht, die goed behandeld worden en gezegd hebben geen reden tot klagten te hebben. De konsul heeft advokaten voor hen aangenomen. Er bestaat hoop op hunne spoedige invrijheidstelling.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 25 November. Men vermoedt dat de heer Achille Fould, aanstaanden Zaturdag in naam des Keizers de zitting van het Wetgevend Ligchaam zal openen, en wel in het paleis Bourbon en niet in de Tuileriën, 't geen het geval is wanneer de Keizer zelf aan de plegtigheid voorzit. Deze korte zitting, welke den volgenden Zaturdag gesloten zal worden, zal enkel dienen tot onderzoek der volmagten van de gedeputeerden.

Men zegt dat de heer Dupin, Aîné, den dag zijner installatie tot prokureur-generaal van het hof van kassatie eene redevoering zal houden.

— De gevolmagtigden der mogendheden, die het parijzer vredesverdrag onderteekend hebben, zijn zonder iets gedaan te hebben uit elkander gegaan, na hun bijeenkomst in het ministerie van Buitenlandsche Zaken, daar alle voorbereidende formaliteiten niet verrigt schenen te zijn en de kaarten, waarop de nieuwe grensscheiding van Rusland aangeduid was, zouden niet voorhanden zijn geweest.

— Men verwacht in den *Correspondant* een artikel van den graaf de Montalembert over België en het nieuwe ministerie.

— Uit Turijn wordt berigt, dat de liberale partij gedeeltelijk de nederlaag, bij de eerste stemming geleden, hersteld heeft; zij heeft dan ook volgens ouder gewoonte, het dreigend gevaar van den vorigen dag uit het oog verloren en zich gehaast zich wederom over te geven aan den geest van verdeeldheid en twist, die dat gevaar had doen ontstaan.

— Tijdingen uit Konstantinopel loopen tot 18 November. Tien turksche badtaillons hebben zich aan de oevers van den Donau bij Widddin zamengetrokken. De *Presss d' Orient* zegt, dat deze beweging gemotiveerd is door de ontdekking van een komplot tegen het leven van den prins van Servië, hoewel de provincie rustig is. De prins heeft 10 senatoren afgezet en verbannen.

De overeenkomst, betreffende de vrije vaart op den Donau, zal weldra worden afgekondigd en den 1 Januarij in werking komen. Oostenrijk waarborgt aan de oostenrijksche stoomvaartmaatschappij, een minimum van interest, maar heft elk privilegie op, met toelating van konkurrentie. Issed pacha, minister van politie, is plotseling overleden.

— Uit Alexandrië zijn te Marseille tijdingen van 20 dezer ontvangen. De berigten uit Indië bevestigen die, welke in Engeland aangekomen zijn. In de overwinning bij [illegible], onder bevel van den kolonel Greathead, zijn 2000 rebellen gesneuveld. De opproelingen van Malwa zijn verstrooid. De bevolking van Gwalior heeft haren maharadja om het leven gebragt. 18 Grenadiers, die in de zamenzwering van Bombay gewikkeld waren, zijn ter dood gebragt.

De tijdingen uit Hongkong loopen tot den 5den. Den 2den had een onweder te Macao groote verwoestingen aangerigt. Er waren weder vervolgingen tegen de Christenen begonnen en verschillende zendelingen waren ter dood veroordeeld. De fransche gezant Gros was den 14den Oktober te Hongkong aangekomen.

ENGELAND.

LONDEN, 26 Okt. De *Morning-Post* spreekt in een medegedeeld artikel ten stelligste alle berigten tegen van aanwervingen, die in het buitenland voor rekening der engelsche Regering zouden hebben plaats gehad. »Wij hebben," voegt het blad er bij, »van bijna alle (?) buitenlandsche mogendheden aanbiedingen tot bijstand ontvangen, maar van den aanvang is besloten geworden, dat de indische opstand alleen door de engelsche wapenen onderdrukt zou worden." De nadere tijdingen, door de o.-i. Kompanjie openbaar gemaakt, behelzen weinig van aanbelang, dat men niet reeds weet, en veel dat niet gemakkelijk te verklaren is. Zoo wordt onder anderen gezegd, dat de val van Delhi indruk begon te maken op de bevolking van den Punjaub. Als men in het oog houdt, dat inlandsche troepen uit die landstreek als trouwe bondgenooten der Engelschen voor Delhi hebben gestreden, en elke mail uit Indië het berigt medebragt: »de Punjaub is rustig", valt de beteekenis der zinsnede niet ligt te begrijpen. Als een bewijs hoe lafhartig of hoe onbekwaam de muitelingen zijn, kan een feit dienen, dat men mede in die depêche vermeld vindt. 3 à 4 duizend vlugtelingen van Delhi, met 4 kanonnen, zijn door 600 Engelschen uit Cawnpoor, mede van kanonnen voorzien, aangevallen en totaal verstrooid.

De *Times* deelt mede, dat de vijftien vaartuigen, die volgens de laatste tijdingen in Indië aangekomen zijn, een versterking van meer dan 5000 man aanbrengen voor de dappere regimenten, welke zoo lang den strijd tegen de muiters met voordeel uithielden.

— Gisteren avond is alhier eene meeting gehouden van Chartistische afgevaardigden uit de verschillende wijken van Londen. Vier en veertig afgevaardigden waren tegenwoordig. Er werd gediskussieerd over de beste in het werk te stellen middelen om tot de hervorming te geraken. De heer Ernest Jones stelde voor, zoo spoedig mogelijk eene meeting in *London Tavern* te houden, welk voorstel werd aangenomen.

— Volgens den *Morning-star* zal de heer Cobden het kandidaatschap voor het Lagerhuis niet aannemen, en wel zoo als hij voorgeeft uithoofde van familie-aangelegenheden. Intusschen zullen die familie-aangelegenheden, zooals gezegd wordt, dien heer niet beletten krachtdadig deel te nemen aan de beweging welke gereed wordt gemaakt om tot een parlementaire hervorming te geraken; als men nu in aanmerking neemt den schitterenden bijval, die dezen redenaar steeds in de meetings is te beurt gevallen, dan is het niet te verwonderen dat hij zich te vreden stelt met de zaak der hervorming buiten het parlement te dienen. De heer Cobden heeft het geheim om zijne toehoorders te treffen en te elektrizeeren en het is te verwachten dat hij de algemeene opinie er toe zal leiden om op het parlement een onweerstaanbaren invloed te oefenen. En dan zal de heer Cobden meer dan ooit populair, wederom in het Parlement zitting nemen.

Het goevernement zou, naar men verneemt, ten stelligste voornemens zijn de uitstekende diensten der generaals Wilson en Havelock nog beter te beloonen dan met den titel van baronet, die hun reeds verleend is. En het Parlement zal tegen Kerstmis niet uiteengaan, zonder eenige millioenen sterling ten voordeele der helden van Delhi en Lucknow te hebben toegestaan. Dit stemt overeen met de algemeene opinie, die zich krachtig te dien aanzien openbaart.

Wederom heeft een bank in de provincie, die van het distrikt Northumberland en Durham hare betalingen geschorst. Vooral New-Castle zal hierdoor lijden.

In de hoofdstad begint de armoede onder de werklieden zich te doen voelen. De zijdewevers hebben eenige dagen geleden een meeting te Spitalfields gehouden, waar op verklaard werd, dat velen hunner in het *werkhuis* waren en dat meer dan 3000 weefgetouwen stil stonden.

— De engelsche dagbladen zijn zeer voldaan over de ontvangen nieuwstijdingen uit Indië, ook de *Times*. Het eenige, wat dit blad reden tot ongerustheid geeft, is dat een duizendtal Engelschen te Saugor zijn ingesloten en men is niet zonder vrees, dat hun hetzelfde lot te beurt zal vallen als dat, wat de engelsche bevolking te Cawnpoor getroffen heeft.

— In een manuskript, berustende in de bibliotheek van den hertog van Norfolk, van wien een der voorouders, lord Arundell, kamerheer van Hendrik VIII was, vindt men een voorbeeld van belagchelijke overdrijving der hof-etikette, welke den vorsten en hovelingen aan sommige hoven, den grootsten dwang oplegde. Dat merkwaardig dokument betreft de plegtigheid, die bij het spreiden van het bed des Konings moest worden in acht genomen. Men leest daarin:

»1°. Een paadje zal met een toorts in de hand zich naar de bewaarplaats der benoodigdheden van 's Konings bed begeven, om van daar de voorwerpen te halen, die tot het spreiden er van vereischt worden. Het bed zal moeten gespreid worden door vier deurwaarders der kamer, onder het bevel van een edelman. De paadje zal post aan het voeteinde met zijne toorts.

»Aan weerszijden van het bed staan drie, minstens twee deurwaarders, aan wie de edelman beveelt wat zij doen moeten. Aan een hunner zal hij bevel geven met zijn degen het stroo te peilen en te onderzoeken of er niets gevaarlijks in is; den anderen, op den stroozak het veerenbed te leggen, om te zien of het in goeden staat is. Dan zullen allen het bed schudden en daarop de peuluw leggen, doch niet op de plaats waar ze liggen moet. Vervolgens zullen zij uit de handen van de bewaarders der bed-voorwerpen een wollen deken, bij de vier punten nemen en wachten tot de edelman beveelt, hoe zij die op het bed moeten spreiden. Op dien deken wordt het eerste laken gelegd; en beide worden aan de einden tusschen het veerenbed en den stroozak gestoken. Het tweede laken wordt op dezelfde wijze genomen en gespreid. Eindelijk worden de kussens op hunne plaats gelegd, waarna de twee deurwaarders een kruis over het bed moeten maken en de plekken kussen, welke zij met hunne handen geraakt hebben.

»Ieder hunner zal dan een zilveren beeldje voor het bed plaatsen en de gordijnen digt schuiven. Een schildknaap zal des Konings degen aan het hoofdeinde zetten, en eene andere schildknaap zal een vertrouwden paadje met de bewaring er van belasten, tot de Koning lust heeft te bed te gaan. Een *groom* zal met een toorts, terwijl men met het spreiden van het bed bezig is, een brood, een kan bier, en een kan wijn voor de met 's Konings bed bezig zijnde lieden halen. Ten laatste moet de edelman verbieden, dat iemand een schotel of ander voorwerp op 's Konings bed plaatst, uit vreeze van de prachtige bedsprei te bezoedelen. 't Is ook verboden zich met de gordijnen der kamer zijne handen af te wisschen."

Dit laatste schijnt geen fraai denkbeeld te geven van de zindelijkheid der dienaren van Koning Hendrik VIII.

— Te Washington, heeft men een telegrafische depêche ontvangen, die berigt, dat de expeditie tegen de mormonen gefaald is. De wegen waren bedekt met een voet hooge laag sneeuw en er was gebrek aan voeder voor de paarden der artillerie en kavallerie. De terugtogt is te noodzakelijker geworden, daar de mormonen zich van vijf en zeventig wagens, tot de voorhoede behoorende en met allerlei voorraad beladen, hebben meester gemaakt.

De manifestatie der zonder arbeid zijnde werklieden te New-York is van ernstigen aard geworden. In de afgelegene wijken zijn de bakkers en kruideniers winkels geplunderd en verscheidene weêrlooze burgers mishandeld. De policie heeft geen inhechtenisnemingen bewerkstelligd, hoewel het meer dan tijd is dat de overheid ter beteugeling dier wanordelijkheden strenge maatregelen neme.

— Volgens een officiëele opgaaf aan het kongres, waren er in 1850 in de Vereenigde Staten van Noord-Amerika 2800 dagbladen en tijdschriften, die 5 millioen exemplaren verspreidden; te weten:

350	dagbladen drukten	750,000 exemplaren
150	3 maals weeks verschijnen	75,000 »
125	2 » » »	80,000 »
2000	1 » » »	2,875,000 »
50	half maandelijksche	300,000 »
100	maandelijksche	900,000 »
25	drie maandelijksche	20,000 »

Maar sedert 1810 is het getal dagbladen en tijdschriften zoodanig toegenomen, dat men het nu op 4,000 kan stellen.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 26 November. Uit Stockholm wordt geschreven, dat de mormonen in de zuidelijke provincien steeds voortgaan de menschen te misleiden, prozelieten te maken en de openbare orde te storen. Groote wanordelijkheden zijn in de stad Malmoe uitgeborsten, ten gevolge eener vereeniging, waarbij er tusschen de sektelen dier nieuwe leer en het volk bloedige gevechten ontstonden.

BELGIE.

BRUSSEL, 27 Nov. In de *Indépendance* van 17 Nov las men het volgende onder het stadsnieuws:

»De herderlijke brief van den Kardinaal van Mechelen is gisteren op den kansel afgelezen, en wij zouden den naam kunnen noemen van een pastoor der hoofdstad, die, na de mededeeling van dien brief, zich alle moeite gaf om te doen uitkomen, dat de door Pius IX verleende aflaten, door hen verworven zouden worden, welke medewerkten om het licht van boven te doen afdalen op de kiezers in de kiezers-werkzaamheden van 10 December."

De pastoors van Brussel hebben nu aan den redakteur van de *Indépendance* een brief geschreven, door hen allen onderteekend, waarin zij verklaren dat het bovenstaande berigt valsch is, en geen hunner zich van de genoemde woorden heeft bediend.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 28 November.

GETROUWD (26 Nov.): H. W. ten Bruggecate met J. C Visser. - M. Valk met J. C. de Leeuw. - W. Witting me J. H. Leopold. - L. A. Pietersen met P. S. Kraft.

BEVALLEN (23 Nov.): D. J. Eschauzier, geb. Heitmeier, Z. — (24 Nov.): A. A. Bruns, geb. Post, Z. — (25 Nov.): J. M. Last, geb. Jacobi, Z. - J. M. Gebing, geb. van Muyden, D. - E. M. A. von der Möhlen, geb. Mähler, Z. - E. M. Nolthenius, geb. Weymar, Z. - J. J. Wierdels, geb. Jorius, D. — (26 Nov.): G. F. H Köler, geb. Hoelen, Z. - J. Castenberger, geb. Stier, D.

OVERLEDEN (24 Nov.): W. E. Bredius, 9 j. — (25 Nov.): W. Vonte, 46 j.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f 55	Livorno	2/m.	f 38
»	zigt	» 56	Napels	»	» 81
Bordeaux	2/m.	» 54⅞	Petersburg	»	» 1.63
»	zigt	» 55$\frac{5}{16}$	Weenen	6/w.	» 32
Madrid	3/m.	» 236	Augsburg	»	» 35$\frac{5}{16}$
Cadix	»	» 238	Frankfort	»	» 98½
Seville	»	» 235	Hamburg	2/m.	» 34⅗
Bilbao	»	» 235	»	zigt	» 35½
Lissabon	»	» 40¾	Londen	2/m.	» 11,67½
Porto	»	» 40⅘	»	zigt	» 11,92½
Genua	2/m.	» 45	Rotterdam		»

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		26 NOV. 4½ u. gebl.	27 NOV. 4½ u.			gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.	102½	102½	»		
Nederl. Bank	4 »		176¼	»		
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	62$\frac{5}{16}$	62$\frac{5}{16}$	a	62$\frac{5}{16}$	62$\frac{5}{16}$
Dito Dito	3 »	74½	74¼	»	74$\frac{5}{16}$	74$\frac{5}{16}$
Dito Dito	4 »	95⅞	95⅝	»	95½	
Amortis. Syndik.	3½ »		88¾	»		
Aand. Handel-Maatsch.	4½ »	140¼	140¾	»	142	141¾
dito Contant	4½ »	140¼	141	»		
Oost-Ind. Leening	4 »			»		
Aand. Holl. Spoorweg.				»		
Leening idem	4½ pCt.			»		
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ »	99½	99½	»		
Maatschappij van Weld.	4 »			»		
België, Cert. Adm. B. bk.	2½ »			»		
Dito bij *Rothschild*	2½ »	49⅞	50	»		
Frankrijk, Certifikaten	3 »		61	»		
Spanje, Obligatiën	1¼ »	24$\frac{11}{16}$	24$\frac{15}{16}$	»	24$\frac{15}{16}$	24$\frac{15}{16}$
Dito	3 »	41⅛	41¼	»	41⅜	
Dito Binnenl.	3 »	36$\frac{7}{16}$	36½	»	36$\frac{11}{16}$	36$\frac{11}{16}$
[illegible]						
Bewijzen Coupon				»		
Portugal, Obligatiën	3 pCt.	43$\frac{5}{16}$	43⅝	»	43$\frac{7}{16}$	43⅝
Dito 1856	3 »	42$\frac{15}{16}$	42⅞	»	42$\frac{15}{16}$	42⅞
Dito Uitgestelde		24⅛	24¼	»	24⅜	
Rusl., Obl. bij *Hope en C°.*	5 pCt.	103	103	»		
Dito bij idem 1828/1829	5 »	101¾	101¾	»		
Cert. bij idem 1831/1833	5 »	91½	91	»		
Dito bij idem 1840	4 »	83¼	83¼	»	83⅜	83¼
Dito bij *Stieglitz*	4 »	82⅞	82¾	»	82⅞	82¾
Dito Nieuwe	4 »			»		
Dito 5de Serie	5 »	95¼		»		
Dito 1855, 6de Serie	5 »	96¾		»		
Dito adm. te Hamburg	5 »		97	»	97¼	97$\frac{1}{16}$
Dito dito te Londen	5 »			»		
Dito dito dito	4½ »	93	93	»		
Inschrijving in Assignat.	6 »			»		
Certifikaten van dito	6 »	63¼		»		
Spoorweg Aandeelen	5 »	69	70	»		
Polen, Aand. 1835, fl. 500	f	148¾	149	»		
Obligatiën	4 pCt.	76¾	76⅞	»		
Pruissen, Obligatiën	4½ »			»		
Aandeelen 1854	3½ »	196½		»		
Beijeren, Spoorweg Aandeelen				»		
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C.*	5 »	74	74½	»		
Dito dito	4 »			»		
Dito Metalliek	5 »	71⅛	71½	»	71$\frac{15}{16}$	71⅞
Dito Rente Amsterdam	5 »	84½	84¾	»	84⅞	84⅞
Dito Nationale 1854	5 »	73$\frac{5}{16}$	73$\frac{11}{16}$	»	74$\frac{1}{16}$	74
Dito dito	2½ »	37$\frac{1}{16}$	37½	»	37$\frac{9}{16}$	
Weener Bank-Aktiën	f	1080		»		
Dito Aand. fl. 250, 1839	»	392		»		
Dito dito » 250, 1854	4 pCt.		312	»		
Napels, Cert. bij *Lam. en B.*	5 »			»		
Dito bij *Rothschild*	5 »			»		
Denemarken, Oblig. te Lond.	5 »			»		
Dito	3 »			»		
Braziliën, Geldl. 1824 v. £ 100	5 »	96½	96½	»		
Dito 1839 van £ 100	5 »			»		
Dito 1843 » £ 100	5 »			»		
Dito 1852	4½ »			»		
Sardinië	5 »			»		
Peru, Geldl. 1854	4½ »			»		
Dito te Parijs				»		
Ecuador, Oblig. 1855	1 »	13¼		»		
Venezuela, dito 6 pCt. thans	4½ »		26	»	26½	
Dito Uitgestelde	2 »		10½	»	10⅝	10⅝
Grenada, Obligatiën	3½ »	16¾	16$\frac{9}{16}$	»	16¾	16⅝
Dito Uitgestelde		5¼	5¼	»	5$\frac{5}{16}$	
Mexiko dito	3 »	17⅛	17$\frac{5}{16}$	»	17⅜	17¼
Noord-Amer., Ph. *Hope en C*, Lr. A	f		690	»		
Dito dito	» B »			»		
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.			»		
[illegible] Bank-Aktiën				»		
[illegible] Spoorweg-Aandeelen		88	89	»		
Dito [illegible] Bons.	7 pCt.	80	81	»	81½	81¼
Louisiana	5 »			»		
Griekenl., [illegible] 1825	5 »	3½	3½	»		

Prost 90, 92; [illegible] 68, 70.

Op gunstigere berigten der geldmarkt te Londen en Parijs verkeerde de markt in eene zeer willige stemming, en werden voornamentlijk oostenrijksche tot verbeterde koers van de markt genomen.

Koers van het Geld: Beleening 6 pCt. Prolongatie 6½ pCt., Diskonto 7 pCt.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 27 Nov. Belg. leen. 2½ pc. 53⅜; Obligatiën 4½ pc. 96½; Spanje 1¼ pc 24½; Binnenl. 3 pc. 37; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Met. 5 pc. 75½; id. Nationale 77½p.

PARIJS, 27 Nov. Fransche 4½ pc. 90.85; 3 pc. 67.30; 1¼ pc. Spanje 24⅞; 3 pc id. 37⅞, Fr. O. Sp. 658; Rom. Leen. —.

MADRID, 26 Nov. 3 pc. Schuld 38.65; id. 1¼ pc. 26 25.

LONDEN, 27 Nov. Consols op tijd 91⅛; Spanje buitenl. 1¼ pc. 25; Rusl. 5 pc. 105½; id. 4½ pc. 95; Holl. 4 pc. 96½; id. 2½ pc. 63½; Sard. 5 pc. 88; Braz. 99; Peru 4½ pc. 75; Gren. uitg. 5⅝; id. werk. 18½; Mexiko 3 pc. 18¼; Portugal 3 pc. 43½; Ecuador 14; Venezuela 29; Wissel op Amst. 12.02½; Hamburg 13.13.

WEENEN, 27 Nov. Met. 5 pc. 80⅝; Nationale 83¼; Bank-Aktiën 975; Credit Anst. 195; Noord-Bahn akt. 175⅛; O.-Fr. Spoorw. akt. 275½; Saltzb. 100⅛; Lomb. Venetiaans. 91; Wissel op Londen 10.34. Goud 11½; Zilver 8¾.

BERLIJN, 27 Nov. 3½ pc. Pr. Staatsch. 98¾; 5 pc. Rusland 103; Diskonto 7½.

HAMBURG, 27 Nov. Spanje 3 pc. —; id. 1¼ pc 22¾; Rusl. 5 pc. 99¼; 4½ pc. 92¾; 3 pc. Mexikanen 6⅝; Vereinsbank 95; Noord-Duits. bank 81; Wissel op Londen 3/m. 13 06; id. kort 12 15; Amst. 36.55; Diskonto 9½.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek	f 27,40	a —	Pruissische	f 34⅜	a —
Napelsche	—,—	„ —	Spaansche	—,—	„ —
Div. in £St.	11,75	„ 77½	Hamb. Russ.	35	„ —
Eng. Russen	11,75	„ 77½	Russ. in Z. R.	32⅞	„ —
Fransche	55¼	„ —	Pools. in „	34⅝	„ —
Belgische	55⅜	„ —	„ „ Fl.	25⅞	„ —

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à f 10 per Stuk	f 9,70	à 9,80
Oude Gerande Dukaten	» 5,50	» 5,65
Wigtige Souvereinen	» 11,80	» 11,90
» Pistolen	» 9,55	» 9,65
Stukken van 20 Francs	» 9,30	» 9,40

Baren Goud en Specien à f 1442,60 per Ned. ℔ fijn 10 a 12 pr.

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters per Stuk	f 2,55	à 2,60
Stukken van 5 Francs	» 2,33	» 2,36
Brabandsche Kroonen	» 2,65	» 2,70
Fransche	» 2,70	» 2,75
Pruissische Daalders	» 1,72	» 1,77
Zilver 1000 à 980	f —,—	» —,—
» 900 » 700	» 104,50	» 105,—

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 27 November.

Tarwe in een doen: 136 ℔ wb. Poolsche f 350; 128 ℔ j. dito f 315; 156/2 ℔ j. Bovenl. f 285; 158/2 ℔ dito f 265; 132 ℔ n. Nass. f 295.

Rogge prijshoudend: 124 ℔ j. Pruiss. f 182, 116, 117, 118, 119 ℔ Petersb. f 158, 162, 164.

Garst en Haver zonder handel.

Boekweit onveranderd: 115 ℔ grijze Zand f 217.

Op 9 vaten Olie in April ek. 73; Nov 70½ £. *Lijnzaad* flaauw: 108/9 ℔ Bombay f 367½. *Raapolie* op 6/w. f 41¾; Vliegend f 40½; 1°. Mei ek. f 40, ½, 40; Dec f 39, ¾, 8¾. *Lynolie* op 6/w. f 36¾; Vliegend f 35½; 1°. Maart, April en Mei ek. f 34¾, ½; Dec. 35. *Hennepolie* op 6/w. f 43¼. Vliegend 41.

MIDDELBURG, 26 Nov. Tarwe. Puike Nieuwe Zeeuwsche f 9,05, gewone f 8,75, mindere f 8,40. Puike Jarige Walchersche dito op f 9 a 9,50; puike Nieuwe deto f 9,75, f 9,60 a f 9,50 per mud, mindere f 9,25 a 9. — Rogge. Puike Zeeuwsche f 6,25. — Garst. Puike Winter f 6,10 a 6; dito Zomer f 6 a 5,90, — Walchersche Witteboonen f 12,40 tot f 12,50; dito Paardeboonen f 6,50; dito Bruineboonen hadden aan f 9,50 koopers, loch men hield veelal op f 10 en f 9,75. Walchersche Groene Erwten f 8,10, f 8 a 8,75, groote puike soort f 9, mindere f 8,75, geringe f 8,50. — Zeeuwsche Paardeboonen f 6,25, dito groene Erwten f 7,75. — Koolzaad f 13,50. — Raap-olie f 44,50. Patent-olie f 46,75. Lijn-olie f 44 per vat.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL, 26 Nov. Vos, Betje Pronk, Livorno. — 27 Nov. Fraay, Activo, Havanah.

HELVOET, 26 Nov. Doewes, Eendragt, Lissabon.

BATAVIA, 11 Okt. Bato, Meyboom, Oldebaran, Kunst; Ary Scheffer, Heymeriks, Staatsraad van der Houven, Göbel; Tagal, Sikkens, Jacqueline en Elise, van der Mey, Jupiter; Bonjer, Hermine Marie Elisabeth, Swart, Senior, alle Amst.; Scharper, Elisabeth, Rott.

UITGEZEILD:

HELVOET, 26 Nov. Triëst, (st), Triëst.

PUBLIEKE VERKOOPING VAN HUIZEN IN HET O.Z. HEEREN-LOGEMENT

Op Maandag 30 *November, 's avonds ten vijf ure.*

1. Huis en Erf, Heerengracht, X 391. — 2. Huis en Erf, N. Z. Voorburgwal, G 124 — 3. Huis, Achterhuis en Erf, Oude Schans, N 85. — 4. Dito, Warmoesstraat, J 571 — 5. Dito, Damrak, H 111. — 6. Huis, Achterhuis, Tuin en Erve, Damrak, L 141. - 7. Huis en Erve, naast Perceel N°. 6, L 142; te zamen in slag. — 8. Huis, Tuin en Erve, Haarlemmerdijk, UU 275. — 9. Huis, Achterhuis en Erve, Beerenstraat, KK 414. — 10. Huis en Erve, Brouwersgracht, QQ 20. — 11. Dito, Oude Kerksplein, J 447, benevens twee Achterhuizen en Erve, achter genoemd Perceel, Sleperssteeg. — 12. Huis en Erve, naast Perceel N°. 11, J 448, benevens Achterhuis en Erve, bezijden genoemd Perceel, Sleperssteeg, te zamen in slag. — 13. Huis en Erve, Binnen-Wieringerstraat, TT 315 — 14. Dito, Hoogte van den Kadijk, U 5[illegible]

Advertentiën.

(3889) Bevallen van een *ZOON*, C. A. BAX, geboren VAN TOMPUTTEN.

ROTTERDAM, 27 November 1857.

Bij J. J. ARKESTEYN & ZOON,

te 's HERTOGENBOSCH, is van de pers gekomen, aan de Inteekenaars verzonden en verder alom verkrijgbaar gesteld:

Algemeene Geschiedenis der laatste Tijden, strekkende tot onmiddelijk Vervolg op het HANDBOEK DER ALGEMEENE WERELDGESCHIEDENIS, door *G. F. WIEDEMANN*, Eerste deel, eerste aflevering — 420 Bladz. in gr. 12mo. **Prijs 90 Cents.**

De bezitters van het HANDBOEK DER ALGEMEENE WERELDGESCHIEDENIS in groot 8vo kunnen deze 1e aflevering in dat formaat verkrijgen. Prijs . . . . . f 1.[illegible]

Dit werk, dat, zoo als de titel reeds aanduidt, zich aan het met roem bekende *Handboek der algemeene Wereldgeschiedenis van* G. F. WIEDEMANN, onmiddelijk aansluit, doch niettemin een volledig geheel op zich zelven uitmaakt, behandelt de Wereldgeschiedenis van af het jaar 1835 tot het tegenwoordige tijdstip, en breidt zich vooral uit over de zoo zeer bewogene jaren 1848 en 1849, welker gebeurtenissen zulk eene verbazende impulsie aan het politieke wereld niet slechts van Europa, maar bijna van de geheele wereld hebben gegeven, en waarvan de resultaten nog op dit oogenblik niet geheel te berekenen zijn. — Deze gebeurtenissen, onpartijdig beschouwd, op de schaal der regtvaardigheid gewogen, en door den met den geest van WIEDEMANN's geschrift geheel doordrongen Vertaler van diens werk geschetst, kunnen niet anders dan algemeene belangstelling verwekken. Het is dan ook ter bevordering dier algemeenheid, dat de uitgevers, bij eene zeer nette uitvoering, den prijs des boeks deels *zoo uiterst matig hebben gesteld*, dat zij zich niet dan door een zeer groot debiet, voor de aanmerkelijke kosten der uitgave kunnen schadeloos gesteld achten, welk buitengewoon vertier zij echter van het in de geschiedenis van onzen tijd zoo zeer belangstellend Nederlandsche publiek met vertrouwen verwachten. — De *tweede* aflevering ligt ter perse, en zal zeer spoedig volgen.

☞ Heeren Boekhandelaren kunnen bovenstaande aanvragen bij onzen Hoofdkorrespondent de Heer J. DE HAAS te Amsterdam. (38[illegible])

ST. NICOLAAS is weder hier en heeft in het **VERKOOPHUIS** zijne Geschenken tentoongesteld.

Nog nimmer was zijne hand zoo mild, zijne goedheid zoo vindingrijk in het opsporen van nieuwigheden, om aan zijne vele vrienden eene blijde verrassing te bereiden. Alle Landen is hij doorgetrokken, de grootste Fabrieken, de Ateliers van Kunst en Nijverheid, de

Werkplaats van den vlijtigen Ambachtsman heeft hij bezocht, de oude, bekende vrolijke man. Overal heeft hij de sierlijkste geschenken, de nuttigste voortbrengselen, de liefelijkste ontwerpen tot herinnering en vermaak. Mogen zijne vereerders in grooten getale komen en zijne gaven helpen verspreiden tot blijdschap van allen! (38[illegible])

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.